

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1Sžo/53/2013                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 6013200544                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 30.10.2014                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr., Ing. Miroslav Gavalec   |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2014:6013200544.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavala PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: R., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., XXX XX K., zast. : Advokátska kancelária Krnáč, s.r.o., advokátskou spoločnosťou so sídlom Porges Palota Horná č. 65A, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 47 232 293, proti žalovanému : Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, s adresou pracoviska Trieda SNP č. 75, 974 84 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 14. augusta 2013 č. k. 23S/68/2013 - 65, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 14. augusta 2013 č. k. 23S/68/2013 - 65 m e n í tak, že rozhodnutia žalovaného č. UPS/US5/1113/BEZ/2013/4368 Ant zo 6. marca 2013 a č. UPS/US5/1113/BEZ/2013/4369 Ant zo 6. marca 2013 a č. UPS/US5/1113/BEZ/2013/4370 Ant zo 6. marca 2013 r u š í a veci mu vracia na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný do 30 dní od doručenia rozsudku zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu náhradu trov konania vo výške 662,26 € z titulu právneho zastúpenia.

### Odôvodnenie

#### I.

Konanie na správnom orgáne

#### 1. rozhodnutie :

1. Rozhodnutím č.: UPS/US5/1113/BEZ/2013/4368 Ant zo 06. marca 2013 (č.l. 4 pri sp.zn. 23 S 68/2013) žalovaný ako odvolací správny orgán v zmysle § 4 ods. 6 písm. c) a § 6 zákona č. 453/2003 Z.z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v medziach § 51 písm. b) ako aj § 38 ods. 1 písm. a) zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej na účely tohto rozsudku tiež „zák. č. 447/2008 Z.z.“), postupom podľa § 59 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom

konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej na účely tohto rozsudku tiež „Správny poriadok“) potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Detva, č.: ZV3/KOMP/SOC/2012/25181-004 z 30.11.2012, vo veci nepriznania peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie a odvolanie žalobcu zamietol.

Podľa § 2 ods. 3 zák. č. 447/2008 Z.z. účinného ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia ťažké zdravotné postihnutie je zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50%.

Podľa § 38 ods. 1 písm. a) zák. č. 447/2008 Z.z. v hore účinnom znení fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov, možno poskytnúť peňažný príspevok na zvýšené výdavky, ak tento zákon neustanovuje inak, na diétne stravovanie.

2. Žalovaný v úvode svojho zamietavého rozhodnutia načrtol časový vývoj konania, začatého pôvodnou žiadosťou žalobcu z 13.08.2012 o poskytnutie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie, na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia a o poskytnutie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

V súvislosti s uvedeným predovšetkým zdôraznil, že v zmysle komplexného posudku zo 14.11.2012 sa žalobca považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím v dôsledku stanovenej miery funkčnej poruchy 60 % bez navrhnutia požadovaných kompenzácií.

3. Na základe odvolania žalobcu žalovaný preskúmal prvostupňový komplexný posudok a posúdilo mieru funkčnej poruchy žalobcu a sociálne dôsledky jeho ťažkého zdravotného postihnutia a vo veci dňa 20.02.2013 vydalo nový komplexný posudok.

V zmysle nového komplexného posudku vydaného podľa § 15 zák. č. 447/2008 Z.z. na účely § 55 ods. 6 cit. zákona bola miera funkčnej poruchy žalobcu potvrdená na úrovni 60 % určenej podľa prílohy č. 3 zák. č. 447/2008 Z.z. zo skupiny VIII. A) ods. 8 písm. c), čím sa v zmysle § 2 ods. 3 cit. zákona žalobca považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Za rozhodujúce ochorenie pre stanovenie miery funkčnej poruchy bola označená porucha krvného tlaku, ťažká forma.

Podľa § 15 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z.z. v hore účinnom znení na základe lekárskeho posudku podľa § 11 ods. 11 a na základe posudkového záveru podľa § 13 ods. 9 príslušný orgán vypracúva komplexný posudok na účely kompenzácie, ktorý obsahuje

- a) mieru funkčnej poruchy,
- b) vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím,
- c) sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie,
- d) návrh druhu peňažného príspevku na kompenzáciu,
- e) vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na sprievodcu,
- f) vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo či má praktickú slepotu alebo úplnú slepotu oboch očí,
- g) termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak ho určí posudkový lekár,
- h) odôvodnenie komplexného posudku.

Podľa § 55 ods. 6 zák. č. 447/2008 Z.z. v hore účinnom znení podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu je komplexný posudok.

4. Podľa uvedeného komplexného posudku je žalobca od roku 2010 v sledovaní psychiatra pre depresívnu poruchu. Po prekonaní ischemickej cievnej mozgovej príhody (02/2012) s centrálnou ľavostrannou symptomatológiou, došlo podľa psychiatra k zhoršeniu stavu, mal hrubo narušenú psychomotorickú koordináciu, bola prítomná nemotornosť, nepraktickosť, porucha pozornosti ako aj organické stigmatizovanie ostatných psychických funkcií.

Preukázaná bola zmiešaná organická úzkostná porucha s odporúčením celodennej starostlivosti, ako aj sprievodu. Stav po cievnej mozgovej príhode sa zlepšil po kúpeľnej liečbe.

5. Podľa žalovaného v súčasnej dobe má byť psychický stav žalobcu vhodne kompenzovaný, správanie je charakterizované ako adaptabilné. Objektívne je prítomná ľahká centrálna hemiparéza, bez poruchy

reči, je mobilný, sebestačný, plne orientovaný.

Podľa predložených odborných nálezov (najmä lekársky posudok zo dňa 16.02.2013 a posudkový záver zo dňa 18.02.2013) sa pohybuje samostatne bez opory, je schopný zvládnuť cestu k zastávke verejných hromadných prostriedkov, nastúpiť, či vystúpiť alebo v nich stráviť cestu.

Podľa § 38 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z.z. v hore účinnom znení fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov, možno poskytnúť peňažný príspevok na zvýšené výdavky, ak tento zákon neustanovuje inak

a) na diétne stravovanie,

b) súvisiace

1. s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia,

2. so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla,

3. so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom.

6. Sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia žalovaný nenavrhoval kompenzovať peňažným príspevkom na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie, na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia a o poskytnutie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla z toho dôvodu, že žalobca na základe predloženej zdravotnej dokumentácie nespĺňa zákonom stanovené podmienky.

Podľa § 38 ods. 6 zák. č. 447/2008 Z.z. v hore účinnom znení zvýšené výdavky na zabezpečenie hygieny na účely tohto zákona sú výdavky súvisiace so zabezpečovaním bežnej osobnej hygieny a hygieny domácnosti v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia fyzickej osoby uvedeného v prílohe č. 6.

Podľa § 38 ods. 7 zák. č. 447/2008 Z.z. v hore účinnom znení zvýšené výdavky súvisiace s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia na účely tohto zákona sú výdavky spojené s obnovou a s nákupom predmetov bežnej osobnej spotreby a bytovej spotreby, ktoré sa nadmerne opotrebovávajú v dôsledku chronických stavov a používania technicky náročných pomôcok uvedených v prílohe č. 7.

2.rozhodnutie :

7. Rozhodnutím č.: UPS/US5/1113/BEZ/2013/4369Ant zo 06. marca 2013 (č.l. 8 pri sp.zn. 23 S 68/2013) žalovaný ako odvolací správny orgán v zmysle § 4 ods. 6 písm. c) a § 6 zák. č. 453/2003 Z.z., v medziach § 51 písm. b) ako aj § 38 ods. 1 písm. b) bod 2. zák. č. 447/2008 Z.z., postupom podľa § 59 ods. 1 Správneho poriadku potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Detva, č.: ZV3/KOMP/SOC/2012/25182-002 z 30.11.2012, vo veci nepriznania peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla a odvolanie žalobcu zamietol.

8. Svoje zamietajúce rozhodnutie č. 2 žalovaný odôvodnil rovnakými argumentmi ako v predchádzajúcom prípade.

3.rozhodnutie :

9. Rozhodnutím č.: UPS/US5/1113/BEZ/2013/4370Ant zo 06. marca 2013 (č.l. 11 pri sp.zn. 23 S 68/2013) žalovaný ako odvolací správny orgán v zmysle § 4 ods. 6 písm. c) a § 6 zák. č. 453/2003 Z.z., v medziach § 51 písm. b) ako aj § 38 ods. 1 písm. b) bod 1. zák. č. 447/2008 Z.z., postupom podľa § 59 ods. 1 Správneho poriadku potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Detva, č.: ZV3/KOMP/SOC/2012/25184-002 z 30.11.2012, vo veci nepriznania peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi, a bytového zariadenia a odvolanie žalobcu zamietol.

10. Tiež svoje zamietajúce rozhodnutie č. 3 žalovaný odôvodnil rovnakými argumentmi ako v predchádzajúcich prípadoch.

## II.

### Konanie na prvostupňovom súde

#### A)

11. Proti všetkým trom rozhodnutiam a proti komplexnému posudku žalobca podal na Krajský súd v Banskej Bystrici žaloby (označené ako odvolanie) zo dňa 18.04.2013.

12. Namietal, že komplexný posudok č. UPS/US5/1112/BEZ/2013/2659 bol vyhotovený bez jeho účasti, pričom ignoroval lekárske správy, ktoré pripojil k podaniu. Podľa žalobcu sa komplexný posudok odvoláva na prepúšťacu správu Národného rehabilitačného centra Kováčova (ďalej len „NRC Kováčova“), kde neabsolvoval žiadne lekárske prehliadky.

13. Navyše upozornil na to, že v rehabilitačnej karte mal určený sprievod a výsledky testov uvedených v prepúšťacej správe nie sú pravdivé. V období bez pomoci inej osoby utrpel niekoľko úrazov pri páde z invalidného vozíka a z postele. Bez sprievodu nebol schopný navštevovať odborných lekárov a nimi odporúčané liečby a rehabilitácie.

Zdravotný stav a psychický stav sa mu tak zhoršil, že už nie je schopný výmeny plienky, vstať z postele alebo meniť polohy, nevie sa svojpomocne dostať na WC, ani najesť, či napiť. Nemôže navštevovať zubného lekára, nemá chrup ani zubnú protézu, takže sa mu nedá hrýzť a zadúša sa slinami.

14. Podľa nových neurologických nálezov ide o ťažké zdravotné postihnutie, brániace mu prijímať tuhú stravu, s poruchou chôdze, pričom podľa neurologického nálezu zo dňa 12.04.2013 (pripojil k žalobe spolu s psychiatrickým nálezom) je jeho sebestačnosť obmedzená pri zložitejších pohyboch, činnostiach, ako sú napr. sprchovanie, nastupovanie do dopravných prostriedkov, ako aj pri prijímaní potravy.

Preto miera funkčnej poruchy stanovená na 60% nezodpovedá jeho skutočnému zdravotnému stavu. Pripojil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredia zo dňa 17.07.2012, ktorým bol uznaný za invalidného z dôvodu, že má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%.

#### B)

15. Krajský súd v Banskej Bystrici ako prvostupňový súd uzneseniami vydanými v jednotlivých konaniach zo dňa 13.06.2013 vyzval žalobcu na spresnenie svojho podania, nakoľko z jeho obsahu nebolo jednoznačne jasné, či mienil podať žaloby proti všetkým trom rozhodnutiam žalovaného zo dňa 06.03.2013, ktoré vo svojom podaní síce neoznačil, avšak pripojil ich k podaniu.

V doplneniach žalobcu vykonaných prostredníctvom jeho právneho zástupcu sa argumentačne upresnili žalobné námietky voči nesprávnemu postupu pri výkone lekárskej posudkovej činnosti, t.j.

- absencia identifikácie posudkového lekára odvolacieho orgánu menom, priezviskom, titulom, pracovnou pozíciou,
- vykonanie posúdenia bez prítomnosti posudzovaného žalobcu,
- prílohou komplexného posudku nebol lekársky posudok zo 16.02.2013 a posudkový záver zo dňa 18.02.2013,
- namietal prepúšťacu správu z NRC Kováčova.

#### C)

16. Žalovaný v stanovisku k žalobe navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

Najmä vo vyjadrení k upresňujúcej argumentácii pôvodných žalobných námietok uviedol, že podkladom rozhodnutí o predmetných peňažných príspevkoch je komplexný posudok, pričom v súlade s ustanovením § 55 ods. 13 zák. č. 447/2008 Z.z. doručoval spolu s rozhodnutiami aj komplexný posudok, ako podklad predmetných rozhodnutí.

Nebolo jeho povinnosťou doručovať podklady komplexného posudku, t.j. lekárskeho posudku a posudkový záver. Komplexný posudok nevypracúva posudkový lekár, ale sociálny pracovník daného úradu, a to na základe lekárskeho posudku (vypracuje posudkový lekár) a posudkového záveru (vypracuje sociálny pracovník).

17. Pri výkone lekárskej posudkovej činnosti posudkový lekár odvolacieho orgánu nemal pochybnosti o

správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu a žalobca o stretnutie s posudkovým lekárom nepožiadaval, a preto v súlade s § 11 ods. 9 a 10 zák. č. 447/2008 Z.z. vykonal posúdenie bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby.

Posudková lekárka zohľadnila všetky aktuálne lekárske nálezy, ako aj staršie nálezy, ktoré spĺňali kritériá § 11 ods. 8 zák. č. 447/2008 Z.z., pričom zoznam týchto nálezov je uvedený v odôvodnení rozhodnutia. Zohľadnené boli aj k odvolaniu doložené lekárske nálezy. V prípade, že žalobca mal námietky k obsahu prepúšťacej správy z kúpeľnej liečby v NRC Kováčova, mal tieto námietky uplatniť u lekára, ktorý túto prepúšťaciu správu vyhotovil.

D)

18. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní vykonanom dňa 14.08.2013 poukázal na závery rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Sžso/1/2012 z 28.02.2012, v ktorom sa zvyrazňuje mimoriadny význam komplexného posudku a objektívneho posúdenia zdravotného stavu žiadateľov o kompenzačné dávky.

E)

19. Krajský súd po tom, čo uznesením č.k. 23S/68/2013 - 62 vysloveným na pojednávaní dňa 14.08.2013 podľa § 112 ods. 1 O.s.p. spojil na spoločné konanie veci, ktoré začali pod sp.zn. 23S/68/2013, 23S/176/2013 a 23S/177/2013 s tým, že konanie sa ďalej bude viesť pod sp.zn. 23S/68/2013, preskúmal žalobami napadnuté rozhodnutia žalovaného, ako aj jeho postup, ktorý predchádzal vydaniu týchto rozhodnutí, a to v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobách, pričom dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia sú vydané v súlade so zákonom, a preto žaloby ako nedôvodné zamietol podľa § 250j ods. 1 O.s.p.

20. Pri vyhodnocovaní skutkového stavu zisteného žalovaným krajský súd vychádzal najmä z komplexného posudku prvostupňového orgánu vo Zvolene č. B2012/37228-OPČ/Li zo 14.11.2012 ako aj z komplexného posudku č. UPS/US5/1112/BEZ/2013/2659 z 20.02.2013 vyhotoveného v odvolacom konaní, ktorý bol vydaný podľa § 15 na účely § 55 ods. 6 zák. č. 447/2008 Z.z., v zmysle ktorého je miera funkčnej poruchy žalobcu 60% určená podľa prílohy č. 3 citovaného zákona zo skupiny VIII. A/ ods. 8 písm. c).

21. V uvedenej súvislosti krajský súd zdôraznil, že podkladom komplexného posudku bol lekársky posudok zo dňa 16.02.2013 a posudkový záver zo dňa 18.02.2013.

Z uvedeného lekárskeho posudku vyplýva, že posudkový lekár odvolacieho orgánu mal k dispozícii odborné nálezy

- správy z neurologického vyšetrenia z decembra 2012,
- chirurgického vyšetrenia z decembra 2012,
- psychiatrického vyšetrenia zo 04.12.2012,
- urologického vyšetrenia zo 14.12.2012,
- vyšetrenia všeobecným lekárom z 08.08.2012,
- prepúšťaciu správu z neurologického oddelenia zo Zvolena z 25.02.2012,
- správu z psychologického vyšetrenia z 09.10.2012 a
- prepúšťaciu správu z NRC Kováčova z kúpeľnej liečby od 13.09.2012 do 17.10.2012.

22. Po citácii § 38 ods. 1, 5, 6, 7 a 11, § 14 ods. 6 zák. č. 447/2008 Z.z. krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia žalovaného ako aj rozhodnutia vydané prvostupňovým orgánom sú vydané v súlade so zákonom (viď citovaná právna úprava), a to v procese, v ktorom bol rovnako dodržaný zákonný postup. Bol náležite zistený skutkový stav veci a vec bola riadne odôvodnená.

Komplexný posudok krajský súd vyhodnotil ako správne vypracovaný, pričom námietku, že bola zohľadňovaná výlučne prepúšťacia správa z NRC Kováčova, nepovažoval za dôvodnú.

23. Rovnako s poukazom na ustanovenia § 11 ods. 9 a 10 zák. č. 447/2008 Z.z. sa krajský súd nestotožnil s názorom žalobcu, že ak ho posudkový lekár nepozval na posúdenie jeho zdravotného stavu, nemožno toto označiť za nesprávny postup pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti.

Obdobne aj námietku, že komplexný posudok neobsahoval označenie posudkového lekára, označil krajský súd za neopodstatnenú.

Podľa § 11 ods. 9 zák. č. 447/2008 Z.z. v hore účinnom znení posudkový lekár môže predvolať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak má pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu alebo je potrebné overiť objektivnosť alebo úplnosť diagnostického záveru. V ostatných prípadoch posudkový lekár vykoná posúdenie bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby.

Podľa § 11 ods. 10 zák. č. 447/2008 Z.z. v hore účinnom znení posudkový lekár je povinný pozvať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak o to táto fyzická osoba písomne požiada.

24. Pokiaľ žalobca namietal výšku stanovenej miery funkčnej poruchy na 60% a pripojil rozhodnutie Sociálnej poisťovne - ústredia o priznaní invalidného dôchodku, kde má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%, krajský súd uviedol, že ide o rozdielne pojmy.

Na rozdiel od tvrdení žalobcu mal krajský súd preukázané, že so závermi v lekárskejších správach sa posudkový lekár vysporiadal, čo bolo zohľadnené aj v komplexnom posudku ako v podklade napadnutých rozhodnutí.

25. Vo vzťahu k predloženiu ďalších lekárskejších správ s dátumom neskorším, ako boli vydané napadnuté rozhodnutia žalovaného, tieto nebolo s poukazom na ustanovenie § 250i ods. 1 O.s.p. možné krajským súdom pri posudzovaní zákonnosti napadnutých rozhodnutí zohľadniť.

Rozhodnutia správneho orgánu vychádzali zo skutkových zistení, z podkladov (ide najmä o tvrdenie žalobcu o svojom postihnutí inkontinenciou moču 3. stupňa zachytené v prepúšťacej správe z hospitalizácie žalobcu v Nemocnici v Detve /12.03.2012 - 14.04.2012/), ktoré mal k dispozícii pri rozhodovaní. Naopak lekárske správy s dátumom po vydaní rozhodnutí žalovaného môžu byť eventúalnym podkladom pre rozhodnutie správneho orgánu o prípadnej novej žiadosti žalobcu o peňažné príspevky na kompenzáciu. Potom poukazovanie žalobcu na to, že z neskorších lekárskejších správ vyplýva, že sa jeho zdravotný stav zhoršil, je podľa krajského súdu vo vzťahu k posudzovaniu zákonnosti skôr vydaných rozhodnutí správneho orgánu irelevantné.

26. Tiež krajský súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu o nepreskúmateľnosti napadnutých rozhodnutí pre nedostatok dôvodov. Naopak má za to, že závery správneho orgánu boli náležité objasnené, z rozhodnutí vyplýva, prečo nebolo žiadosti žalobcu vyhovené.

27. Záverom krajský súd konštatujú, že keďže žalobca nespochybnil závery lekárskej posudkovej činnosti podaním vlastného znaleckého posudku, ktorý by vyvracal závery zistené v predmetnom konaní, nemal dôvod pochybovať o odborných medicínskych záveroch, ku ktorým dospel posudkový lekár, a preto žaloby žalobcu ako nedôvodné zamietol.

### III.

Odvolanie žalobcu/ stanoviská

A)

28. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 08.10.2013 (faxom na č.l. 75, poštou na č.l. 81) proti rozsudku prvostupňového súdu žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu spochybnil celý rozsudok krajského súdu.

29. Žalobca predovšetkým zdôraznil nasledujúce odvolacie dôvody:

- dôvody spočívajúce vo vadách rozhodnutia, ktoré krajský súd mal založiť tým, že nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, čo zakladá odvolací dôvod v zmysle § 205 ods. 2 písm. c) O.s.p., pričom

o najmä vytýkal pochybnosti (počas rehabilitácie v NRC Kováčova nebol žalobca vyšetrený žiadnym odborným lekárom) vyslovené žalobcom už v jeho administratívnom odvolaní, ktoré pri vypracovaní komplexného posudku v rozpore s § 11 ods. 9 zák. č. 447/2008 Z.z. neboli žalovaným ako odvolacím orgánom zohľadnené,

- novšie lekárske správy, na ktoré žalobca poukazoval, vypovedali o zmene jeho zdravotného stavu, o ktorých sa posudkový lekár nemohol sám presvedčiť,

- u žalobcu existovalo v čase posudzovania preukázateľne ťažké zdravotné postihnutie,

- ustálená judikatúra tiež zdôrazňuje mimoriadny význam komplexného posudku v konaní podľa zák. č. 447/2008 Z.z. (žalobca poukázal napríklad na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Sžo 34/2010 z 24.05.2011 alebo iný jeho rozsudok sp.zn. 1Sžo 1/2012 z 28.02.2012),  
- na preukázanie objektívneho stavu a odstránenie uvedených rozporov týkajúcich sa zdravotného stavu žalobcu, navrhol žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu krajskému súdu vyhotovenie posudku znalcom z príslušného medicínskeho odboru

30. Záverom žalobca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného zruší a vec žalovanému vráti na ďalšie konanie s priznaním žalobcovi náhrady trov konania vo vyčíslenej sume 662,26 €.

B)

31. Z vyjadrenia žalovaného (č.l. 86) zo dňa 21.10.2013 vyplýva, že nakoľko sa v odvolaní žalobcu opakujú námietky, tak zotrváva na svojich záveroch vyslovených v stanoviskách zo 14.05.2013 a dňa 09.08.2013, ako aj na pojednávaní krajského súdu dňa 14.08.2013.

32. Vo vzťahu k spochybňovaniu žalobcom prepúšťacej správy z NRC Kováčova z jeho liečebného pobytu od 13.09.2012 do 17.10.2012 ako dôkazu, žalovaný konštatoval, že toto považujeme za účelové a táto argumentácia žalobcu sa vyskytuje len v odvolacom konaní.

Predmetná prepúšťacia správa nebola jediným odborným lekárskeým nálehom, ktorý odvolací správny orgán použil ako dôkaz v konaní, ale posudkový lekár zhodnotil zdravotný stav komplexne na základe vyšetrení, ktorých zoznam je uvedený v lekárskom posudku a ďalších podkladoch rozhodnutia.

33. Tiež sa žalovaný vyjadril k námietke žalobcu týkajúcej sa náležitostí komplexného posudku a že krajský súd nevyhovel návrhu žalobcu na vyhotovenie komplexného posudku znalcom z príslušného medicínskeho odboru.

34. Záverom žalovaný navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby odvolanie žalobcu zamietol a náhradu trov konania mu nepriznal.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

35. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, pretože napadnuté rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p.), a preto postupom podľa § 220 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. rozsudok krajského súdu zmenil tak, že z dôvodu uvedenom v § 250j ods. 2 písm. a) všetky napadnuté rozhodnutia žalovaného podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. zrušil a vrátil mu späť na ďalšie konanie v zmysle nasledujúcich záverov.

36. Na prvom mieste Najvyšší súd zdôrazňuje, že zákonodarca výkon správneho súdnictva (najmä čl. 46 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) založil iba na návrhovej slobode účastníka (žalobcu), t.j. zodpovednosti za obranu svojich práv (vigilantibus leges sunt scriptae), vybrať si podľa Občianskeho súdneho poriadku z prostriedkov ochrany ten najvhodnejší proti rozhodnutiu či postupu orgánu verejnej správy. Preto správny súd nie je oprávnený do tejto procesnej slobody, t.j. dispozitívne rozhodnutie účastníka konania z úradnej povinnosti meniť alebo ho presviedčať o nevhodnosti takto zvoleného prostriedku nápravy.

37. Rovnako Najvyšší súd zdôrazňuje, že predmetom odvolacieho súdneho konania je prieskum vecnej správnosti výroku rozsudku krajského súdu (§ 219 ods. 1 v spojení s § 205 O.s.p.) o nevyhovení žalobe a o jej zamietnutí, preto Najvyšší súd ako súd odvolací primárne v medziach odvolania (viď § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu i súdne konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými zrušujúcimi námietkami žalobcu (§ 250j ods. 2 O.s.p.), a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Ďalej zdôrazňuje, že podľa ustálenej súdnej judikatúry (najmä nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. II ÚS 127/07-21, alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu sp.zn. 6Sžo 84/2007, sp.zn. 6Sžo 98/2008, sp.zn. 1Sžo 33/2008, sp.zn. 2Sžo 5/2009 či sp.zn. 8Sžo 547/2009) nie je úlohou súdu pri výkone správneho súdnictva nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či oprávnené a príslušné správne orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Preto odvolaciemu súdu neprislúcha ani takto vymedzený rámec prieskumu rozšíriť aj na iné rozhodnutia, hoci s prv menovaným sú tesne zviazané nielen dôsledkami ale aj účastníkmi.

38. V takto vymedzenom rámci prieskumu a po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa Najvyšší súd nestotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise. Na druhej strane podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu ako aj žaloby, ktorou sa žalobca domáha preskúmania rozhodnutia žalovaného, je právna otázka, či jeho osobná neprítomnosť v procese posudzovania jeho zdravotného stavu na účely kompenzačných dávok je tak závažnou vadou aplikácie práva, aby na ňu musel správny súd prihliadnuť.

Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

39. Žalobca svoje odvolanie oprela o viacero námietok. Najvyšší súd v súvislosti s uvedeným konštatuje, že pokiaľ dôjde k záveru, že už prvé procesné, resp. iné pochybenia žalovanej krajský súd nedostatočne pri kontrole zákonnosti vyhodnotil a ich intenzita naplní zrušovacie dôvody uvedené zákonodarcom v ustanovení § 250j ods. 2 O.s.p., potom preverovanie oprávnenosti ďalších námietok je v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva [najmä rozsudok Ruiz Torija vz. Španielsko, resp. neskôr Garcia Ruiz vz. Španielsko (vo veci č. 30544/96 z 20.01.1999)] nehospodárne.

40. Z citovanej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva jasný právny názor, že správny súd nemusí dať detailné odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového), ale aj odvolacieho (ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia), by malo postačovať na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

41. V súvislosti s hore vymedzenou právnou otázkou žalobca predovšetkým poukazuje v svojich podaniach (viď bod č. 29) na doterajšiu judikatúru Najvyššieho súdu, ktorá sa venovala posudzovaniu úlohy komplexných posudkov pri aplikácii ustanovení zák. č. 447/2008 Z.z., t.j. išlo o rozsudky Najvyššieho súdu sp.zn. 1Sžo 34/2010 z 24.05.2011, resp. jeho rozsudok sp.zn. 1Sžo 1/2012 z 28.02.2012.

Je nepochybné, že v zmysle § 250j ods. 7 O.s.p. predstavujú súdne rozhodnutia vydané v správnom súdnictve neopomenuteľné smernice pre aplikáciu sporom dotknutých ustanovení právnych predpisov. Ich neakceptovanie správnym orgánom v nasledujúcich obdobných konaniach zakladá porušenie základnej zásady správneho konania týkajúcej sa právnej istoty účastníka zakotvenej v § 3 ods. 5 Správneho poriadku.

Podľa § 3 ods. 5 veta druhá Správneho poriadku správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 250j ods. 7 O.s.p. správne orgány sú viazané právnym názorom súdu.

42. Uvedené rozsudky (neskorší odkazujúc na prvší) zdôrazňovali, že napadnuté rozhodnutia žalovaného vychádzajú z aplikačného rámca zákonov, ktoré v zmysle čl. 51 Ústavy Slovenskej republiky O.s.p. vykonávajú právo na ochranu zdravia zakotvené v čl. 40 ústavy, a preto konajúce správne orgány boli povinné prihliadnuť v prejednávanej veci na ústavno-konformný výklad dotknutých ustanovení zák. č. 447/2008 Z.z.

Podľa čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa.

Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

43. V súvislosti s hore uvedeným príkazom na ústavno-konformný výklad dotknutých ustanovení zák. č. 447/2008 Z.z. Najvyšší súd poukazuje na predmet tohto zákona. Totiž predmetom zák. č. 447/2008 Z.z., tak ako je to zákonodarcom jasne vyjadrené v jeho ustanovení § 1, je podpora sociálneho začlenenia konkrétnej fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím (ako eliminácie následkov postihnutia zdravia) do spoločnosti.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z.z. tento zákon upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, právne vzťahy pri vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom (ďalej len "preukaz") a parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím (ďalej len "parkovací preukaz").

Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 447/2008 Z.z. cieľom úpravy právnych vzťahov uvedených v odseku 1 je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za podmienok a v oblastiach ustanovených týmto zákonom.

44. Hoci prvostupňový orgán žalovaného dospel na základe posúdenia zdravotného stavu žalobcu k záveru, že žalobca sa považuje v zmysle § 2 ods. 3 zák. č. 447/2008 Z.z. za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím v dôsledku stanovenej miery funkčnej poruchy 60 % (viď body č. 3 a 4 a tam uvedené zdravotné postihnutia a ich dôsledky), tak nezistil žiadne odôvodnené potreby, ktoré priznanie by malo viesť k opätovnému začleneniu žalobcu do spoločnosti, t.j. žalobcu označil ako sebestačného, kompenzovaného a adaptibilného člena spoločnosti s tým záverom, že žalobca požadované kompenzácie vôbec nepotrebuje, hoci, ako žalobca neskoršími lekáorskými nálezmi z decembra 2012 dokazoval, sa jeho zdravotný stav nejaví ako stabilný a kompenzovaný.

V súvislosti s uvedeným žalobca namieta (viď najmä body č. 12 až 14), že hore vykonané posúdenie jeho zdravotného stavu v komplexných posudkoch, ktoré boli jediným podkladom pre vydanie napadnutých rozhodnutí žalovaného, nebolo dostatočne vykonané a nezodpovedá realite.

45. Najvyšší súd prostredníctvom svojej ustálenej judikatúry (napríklad hore uvedený rozsudok sp.zn. 1 Sžo 34/2010 z 24.05.2011) viackrát adresoval žalobcovi svoj záväzný právny názor o tom, že základná zásada správneho konania týkajúca sa spoľahlivo zisteného stavu veci (§ 3 ods. 4 veta prvá Správneho poriadku v spojení s § 53 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z.z.) vychádza najmä z testu, či si správny orgán splnil svoju povinnosť zabezpečiť potrebné podklady pre rozhodnutie; tzn. potrebnosť čo do postačujúceho rozsahu ako aj požadovanej kvality podkladov.

Takisto si žalovaný musí byť vedomý tej skutočnosti, že lekárske posudky predstavujú odborný výsledok posúdenia skutkového stavu písomnou formou, a tým, že zodpovedá na zákonom uložené úlohy (otázky), zásadným spôsobom rieši formou podkladu rozhodnutia aj predbežnú otázku vo vzťahu k skutočnostiam súvisiacim alebo, a to aj v budúcnosti nevyhnutne očakávaným, vyvolaným zdravotným stavom žiadateľa o peňažný príspevok na kompenzáciu.

46. Je nepochybné, že prostredníctvom ustanovení § 11 zák. č. 447/2008 Z.z. zákonodarcu vymedzil hlavný účel lekárskej posudkovej činnosti hmotne zachytený prostredníctvom lekárskeho posudku, tzn. medicínsky správne a objektívne hodnotenie a na jeho základe monopolné posúdenie zdravotného stavu

žiadateľa vykonané v jeho prítomnosti na ňom a v osobnej spolupráci s ním (sporné prípady), resp. po dôkladnom vyhodnotení a na základe existujúcej ako aj neskôr doloženej zdravotnej dokumentácie.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zák. č. 447/2008 Z.z. lekárska posudková činnosť na účely tohto zákona je hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu, jeho zmien a porúch, ktoré podmieňujú zdravotné postihnutie fyzickej osoby.

Podľa § 11 ods. 3 zák. č. 447/2008 Z.z. pri výkone lekárskej posudkovej činnosti posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu na účely kompenzácie ..... (ďalej len "lekársky nález"), ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho nálezu je uvedený v prílohe č. 1.

Podľa § 11 ods. 4 zák. č. 447/2008 Z.z. platí, že ak fyzická osoba v priebehu konania vo veciach kompenzácie ..... predloží ďalšiu zdravotnú dokumentáciu, ktorá nie je obsahom lekárskeho nálezu, posudkový lekár túto zdravotnú dokumentáciu posúdi a zohľadní ju v lekárskom posudku.

Podľa § 11 ods. 7 zák. č. 447/2008 Z.z. posudkový lekár vychádza z lekárskeho nálezu, z ktorého vychádzal pri poslednom posúdení, ak od posúdenia fyzickej osoby podľa odseku 1 neuplynulo viac ako šesť mesiacov a nie sú známe nové skutočnosti o jej zdravotnom stave, ktoré podmieňujú zmenu miery funkčnej poruchy alebo zmenu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia.

47. Ďalej z Prílohy č. 2 k zák. č. 447/2008 Z.z. (vzor vyhotovenia lekárskeho posudku) vyplýva požiadavka zákonodarcu (viď pri položke Miera funkčnej poruchy v percentách sa v písmene c) vyžaduje: „Odôvodniť určené percento miery funkčnej poruchy.“ ako aj pri položke II. Závery k jednotlivým druhom odkázanosti .. sa tiež požaduje „Odôvodniť konkrétne znevýhodnenia (telesné, zmyslové, psychické) a akým spôsobom funkčné poruchy obmedzujú fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím .....“) od posudkového lekára odôvodniť zistené údaje.

48. Ďalej ako správne poukázal žalobca v svojich argumentoch, už vo svojej predchádzajúcej judikatúre (viď citovaný rozsudok sp.zn. 1 Sžo 1/2012 z 28.02.2012) Najvyšší súd ustálil, že:

Komplexný [resp. lekársky] posudok, napriek svojej významnosti, nepredstavuje a ani nemôže, za situácie predloženia odlišného lekárskeho názoru, predstavovať jediný podklad rozhodnutia v konaní podľa zák. č. 447/2008 Z.z. Je potom celkom legitímne očakávanie žalobcu, že z odôvodnenia rozhodnutia žalovaného o nepriznaní peňažného príspevku sa v zmysle zákonného príkazu na presvedčivé odôvodnenie (§ 46 a § 47 ods. 3 Správneho poriadku) dozvie jasné argumenty, prečo odlišný lekársky názor nezavážil v prospech jeho žiadosti. Opačný postup žalovaného je naplnením zákonného dôvodu podľa § 250j ods. 2 písm. d) O.s.p. na zrušenie napadnutého rozhodnutia správneho orgánu pre jeho nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov.

Hoci zák. č. 447/2008 .z. pripúšťa lekársku posudkovú činnosť, a to najmä za účelom hodnotenia a posudzovania zdravotného stavu, jeho zmien a porúch podmieňujúcich zdravotné postihnutie fyzickej osoby, ktorej vykonanie v prípadoch, keď toto posúdenie vyžaduje osobitné odborné znalosti, však neoprávňuje v zmysle čl. 152 ods. 4 ústavy žalovaného, aby upustil, resp. vôbec nevykonával podrobnú analýzu zistených záverov v svojom rozhodnutí s vyhodnotením, prečo neprihliadol k námietkam žalobcu, resp. prečo závery obsiahnuté v komplexnom [resp. lekárskom] posudku vyhovuje kritériu spoľahlivo zisteného stavu veci v zmysle zásady súčinnostného hľadania materiálnej pravdy v správnom konaní (§ 3 ods. 2 a 4 Správneho poriadku).

Rozhodnutie správneho orgánu konajúceho vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu musí okrem iného obsahovať aj odôvodnenie, v ktorom správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom pre rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval. Riadne, logické a pre účastníka zrozumiteľné odôvodnenie sa pre neho stáva alebo argumentom presvedčujúcim ho o zákonnosti vydaného správneho rozhodnutia alebo zdrojom argumentov na spochybnenie tohto rozhodnutia.

49. Žalovaný si však prostredníctvom svojho odôvodnenia paušálne osvojil závery lekárskeho posudku, nereagoval na námietky vznesené žalobcom a týmto svojím postupom nesprávne právne posúdil prejednávajúcu vec. V súvislosti s uvedeným musí Najvyšší súd poukázať opätovne na nesprávny výklad ustanovenia § 11 ods. 9 zák. č. 447/2008 Z.z., kedy žalovaný uprednostňuje gramatický výklad slov „môže“ a „musí“ (§ 11 ods. 9 zák. č. 447/2008 Z.z.) dospieva k záveru, že iba subjektívne predkladané pochybnosti žalobcom nemôžu vyvolať naplnenie podmienky ustanovenia § 11 ods. 9 zák. č. 447/2008

Z.z.

Avšak judikatúra správneho súdnictva poukazuje na systematický výklad slova „môže“, ktoré sa vzťahuje k výkonu právomoci orgánu verejnej správy v zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Podľa § 11 ods. 9 zák. č. 447/2008 Z.z. posudkový lekár môže predvolať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak má pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu alebo je potrebné overiť objektívnosť alebo úplnosť diagnostického záveru. V ostatných prípadoch posudkový lekár vykoná posúdenie bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby.

Podľa § 11 ods. 10 zák. č. 447/2008 Z.z. posudkový lekár je povinný pozvať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak o to táto fyzická osoba písomne požiada alebo požiada podaním žiadosti elektronickými prostriedkami podpísanej zaručeným elektronickým podpisom.

50. Predovšetkým je preto nutné zdôrazniť, že správne orgány ako štátne orgány vykonávajú svoju právomoc v konaní ako povinnosť, a od jej výkonu, resp. obmedziť tento výkon môžu len v zákonom limitovaných situáciách.

Navyše v správnom konaní, a to aj pre vypracovanie najrôznejších posudkov, platí zásada úzkej súčinnosti v zmysle § 3 ods. 2 Správneho poriadku.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa § 3 ods. 2 Správneho poriadku (2) Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

51. Naopak, pre Najvyšší súd je nepochybné, že žalobca už prostredníctvom svojho administratívneho odvolania zo 17.12.2012 (príloha č. 10 v administratívnom spise) brojil proti skutkovému stavu, ktorý si mylne mal osvojiť posudkový lekár prvostupňového orgánu nasledovnou argumentáciou:

„Môj zdravotný stav bol hodnotený na základe uvedenia do omylu vyhotovením prepúšťacej správy Národného rehabilitačného centra Kováčova. Počas rehabilitácie som nebol vyšetrený žiadnym odborným lekárom. V rehabilitačnej karte som mal určený doprovod. Testy zručnosti, ktoré sú uvedené v prepúšťacej správe som vôbec neabsolvoval.“

a v prílohách mal doložiť až 4 správy z odborných lekárskeho vyšetrení [tieto sa však pri odvolaní nenachádzajú].

Týmto má Najvyšší súd preukázané, že žalobca nielen založil pochybnosti o skutkovom stave tvrdenom prvostupňovým orgánom ale aj nepriamo naznačil, že jeho prítomnosť pri ďalšom posudzovaní zdravotného stavu je žiaduca, a preto bolo povinnosťou žalobcu dostatočne odôvodnenou správnu úvahou vysloviť svoje závery, prečo aj v tomto prípade by sa malo vykonať posúdenie zdravotného stavu žalobcu v jeho neprítomnosti. Púhe konštatovanie, že žalobca expressis verbis nepožadoval priamo takéto zdravotné posúdenie, ako Najvyšší súd už objasnil, nemôže obstať. Navyše žalovaný nevyvrátil na str. 5 svojho vyjadrenia zo 14.05.2013 (č.l. 35), že neskorší neurologický nález potvrdzuje argumentáciu žalobcu. Jeho argumentácia, že ak „žalobca mal námietky k obsahu prepúšťacej správy z kúpeľnej liečby v NRC Kováčova, mal tieto námietky uplatniť u lekára, ktorý túto prepúšťaciu správu vyhotovil“, sa javí preto celkom nevyhovujúca.

52. Nakoľko krajský súd žalovanému takéto pochybenie nevytkol, musel Najvyšší súd postupom podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. zmeniť napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že zrušil napadnuté rozhodnutia žalovaného.

V.

53. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už

v citovanom rozsudkoch sp.zn. sp.zn. 1Sžo 34/2010 z 24.05.2011 a 1 Sžo 1/2012 z 28.02.2012, pri ktorých Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od nich odchyľil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

54. Najvyšší súd neuviedol vo výroku zrušujúceho rozsudku zákonné ustanovenie, podľa ktorého bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené (§ 250j ods. 4 prvá veta O.s.p.), nakoľko dôvodom podania tejto informácie súdom je v zmysle § 250j ods. 4 veta druhá O.s.p. poskytnúť podklady pre posúdenie prípustnosti možného odvolania proti rozsudku súdu. Nakoľko proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu vydaným v správnom súdnictve v oblasti kompenzačných dávok sú nielen generálne (§ 246 c ods. 1 O.s.p.) ale aj špeciálne (§ 250ja ods. 6 O.s.p.) neprípustné opravné prostriedky, potom nie je možné ust. § 250j ods. 4 O.s.p. na výroky rozhodnutí Najvyššieho súdu aplikovať.

55. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého úspešnému žalobcovi právo na náhradu trov tohto konania vzniklo.

56. Výška priznaných náhrad trov konania sa skladá :

1. Z náhrady trov právneho zastúpenia, ktoré právny zástupca žalobcu najskôr listom zo 04.07.2013 (č.l. 41) a potom listom z 08.10.2013 v zmysle vyhl. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. vyčíslil a Najvyšší súd uznal :

1.1. Trovy právneho zastúpenia na krajskom súde

1.1.1. prevzatie a príprava zastúp. (13) - 1 úkon práv. pomoci 130,16 €

1.1.1.1. prislúchajúca náhrad rež. paušálu 7,81 €

1.1.2. podanie žaloby (13) - 1 úkon práv. pomoci 130,16 €

1.1.2.1. prislúchajúca náhrad rež. paušálu 7,81 €

1.1.3. účasť na pojednávaní (13) - 1 úkon práv. pomoci 130,16 €

1.1.3.1. prislúchajúca náhrad rež. paušálu 7,81 €

1.2. Trovy právneho zastúpenia na odvolacom súde

1.2.1. podanie odvolania (13) ..... 1 úkon práv. pomoci 130,16 €

1.2.1.1. prislúchajúca náhrad rež. paušálu 7,81 €

2. z náhrady 20 % DPH

tzn. v celkovej sume : 662,26 €

57. Nakoľko úspešný žalobca bol zastúpený advokátom, je nutné podľa § 149 ods. 1 O.s.p. zaplatiť mu priznanú náhradu trov. Bližšie podrobnosti o spôsobe platby a účte právneho zástupcu sú obsiahnuté v liste zo dňa 08.10.2013, ktorý je súčasťou súdneho spisu.

58. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 3 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava sociálno-poistných vzťahov vychádza z verejnoprávnych vzťahov), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

## **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).